

Сарајево, 25.01.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 18.01.2020. - 22.01.2021.**

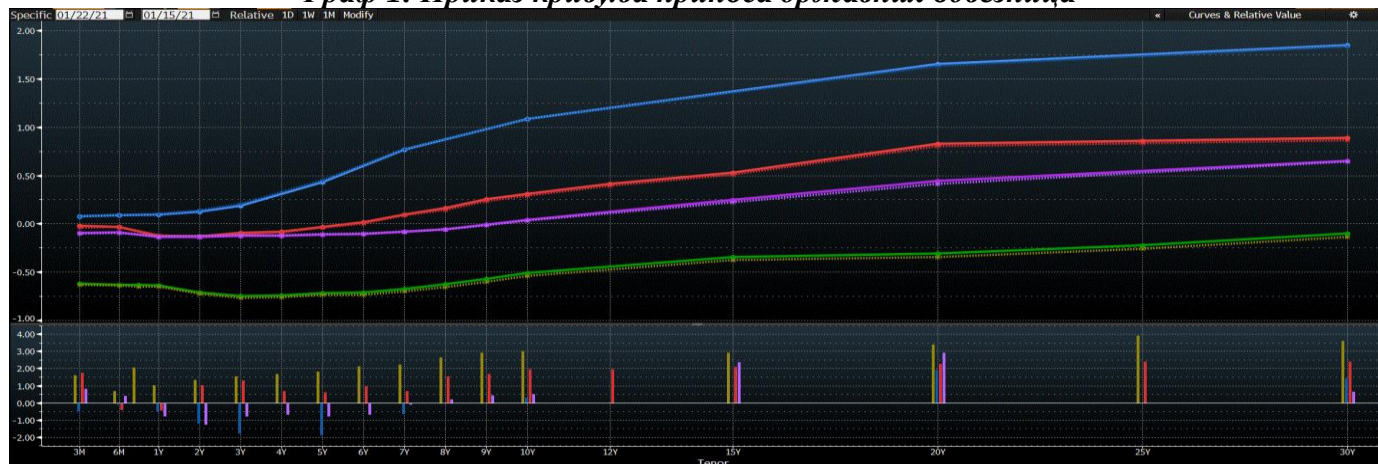
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	15.1.21.	-	22.1.21.	15.1.21.	-	22.1.21.	15.1.21.	-	22.1.21.	15.1.21.	-	22.1.21.
2 године	-0,72	-	-0,71	↗	0,13	-	0,12	↘	-0,13	-	-0,13	→
5 година	-0,73	-	-0,72	↗	0,45	-	0,43	↘	-0,04	-	-0,04	→
10 година	-0,54	-	-0,51	↗	1,08	-	1,09	↗	0,29	-	0,31	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	15.1.21.	-	22.1.21.
3 мјесеца	-0,604	-	-0,555
6 мјесеци	-0,641	-	-0,634
1 година	-0.637	-	-0.615

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 22.01.2021. године (пуне линије) и 15.01.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Протекле седмице одржана је сједница УВ ЕЦБ, на којој је у складу с очекивањима донесена одлука о задржавању актуелне монетарне политике. Референтна каматна стопа и даље износи 0,0%, а програм за борбу против пандемије (PEPP) је, такође, непромијењен. На пратећој прес-конференцији предсједница Lagarde је изјавила да ће се овај програм наставити флексибилно користити како би се осигурало да финансијски услови остану веома повољни, односно да ће куповине зависити од тржишних услова широм спектра различитих актива које чине овај програм. Lagarde је изјавила да је економија еврозоне у четвртм кварталу прошле године забиљежила контракцију, иако су силазни ризици по будуће изгледе сада мање изражени, као и да почетак вакцинације, започете крајем децембра, дозвољава веће повјерење у одлучност рјешавања здравствене кризе. Додала је да се не могу искључити штетни догађаји услед lockdowna који су присутни у региону, као и због чињенице да су услужне дјелатности региона биле веома погођене због пандемије, те да ће бити потребно вријеме док се не постигне широко распрострањен имунитет. Финансирање банака за кредитирање компанија и становништва ће и даље бити подржано таргетираним операцијама рефинансирања ове институције (TLTRO). ЕЦБ у овој години

очекује раст БДП-а еврозоне од 3,9%. Lagarde је изјавила и то да ЕЦБ „веома пажљиво прати девизне курсеве“, јер је свјесна да исти имају утицај на цијене. Из ЕЦБ је саопштено да банке у еврозони очекују наставак повећања кредитних стандарда за кредите компанијама у првом кварталу, указујући на и даље присутне неизвјесности у вези са даљим развојем пандемије и утицаја на кредитни ризик дужника. Према посљедњем истраживању Bloombergа обављеном у протеклој седмици економија еврозоне у 2020. години је забиљежила контракцију од 7,3%, док се за текућу годину очекује раст од 4,3%, а за 2022. годину раст од 3,9%.

У прошлој седмици премијер Италије Conte је успио да у оба дома Парламента осигура подршку, односно добије повјерење, што је донекле умањило могућност пријевремених избора у овој земљи. Ипак, подршка Conteу у Сенату је изгласана тијесном већином, па тако није осигурана апсолутна већина потребна за одобрење закона који се тичу буџета. Према непотврђеном извору из италијанске владе очекује се да би дуг Италије у овој години могао да забиљежи нови постратни рекорд од 158,5% БДП-а, што је више и од циља постављеног у септембру од 155,6%. Ове прогнозе одражавају утицај раније најављеног стимулативног пакета вриједног 32 милијарде EUR, а који би могао да доведе до раста буџетског дефицита у овој години на 8,8% БДП-а, што је, такође, изнад раније постављеног циља од 7%.

Поред дешавања у Европи, посебно сједнице УВ ЕЦБ, током протекле седмице инаугурација предсједника Bidena се донекле одразила на повећање оптимизма на финансијским тржиштима, што је довело до раста приноса обвезница у еврозони. Ипак, на крају седмице вијести о наставку провођења рестриктивних мјера, уведених због пандемије, су негативно утицале на расположење инвеститора.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ДЕЦ	-0,3%	-0,3%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ДЕЦ	0,2%	0,2%
3.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ДЕЦ	-0,3%	-0,3%
4.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ДЕЦ	-0,7%	-0,7%
5.	Стопа инфлације – Аустрија	ДЕЦ	-	1,2%
6.	ZEW индекс повј. инвеститора за 6 мјес. – Њемачка	ЈАН	59,4	61,8
7.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	НОВ	-	6,77
8.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г)	НОВ	-	5,3%
9.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	НОВ	-	-4,6%
10.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ЈАН	47,6	47,5
11.	Output грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	-	-1,3%
12.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR)	НОВ	-	24,6
13.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ЈАН	-15,0	-15,5
14.	Стопа незапослености – Холандија	ДЕЦ	-	3,9%

САД

Janet Yellen, коју је новоизабрани предсједник Biden номиновао за позицију министрице финансија, је позвала законодавце да „дјелују велико“ у наредном пакету фискалне подршке, додајући да ће користи овог програма надмашити трошкове високог дуга. Yellen је истакла да ће њен задатак на овој позицији бити да помогне Американцима да издрже посљедње мјесеце удара пандемије, као и да се обнови економија САД „тако да се ствара више просперитета за већину грађана и да се осигура да радна снага САД буде конкурентна на стално растућем глобалном конкурентском тржишту“. Yellen је такође изјавила да ће радити са законодавцима на серији брзих повећања пореза за корпорације и богате Американце, упоредо са напорима нове Bidenove администрације да се одобри повећање инфраструктурне потрошње и јачање мреже социјалне сигурности. Такође, је навела да ће ова администрација као приоритете поставити домаће инвестиције у радну снагу и инфраструктуру прије него што започне било какве нове слободне трговинске споразуме. Истовремено, Pelosi је изјавила да ће доћи дом Конгреса бити у потпуности спреман да до 1. фебруара усвоји Bidenov приједлог помоћи у вриједности 1,9 билиона USD.

Демократе у Конгресу желе споразум о пакету помоћи вриједном 1,9 билиона USD прије

разматрања опозива (енг. impeachment trial) претходног председника САД Тумпа, који почиње у седмици од 8. фебруара. С друге стране, одређени број републиканаца је одбацио елементе овог плана критикујући да води претјераној потрошњи, те да укључује одредбе попут повећања минималне плате.

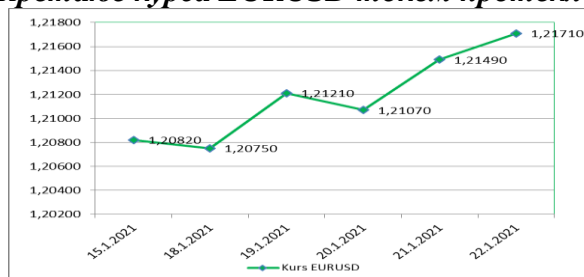
Састанак FOMC-а ће се одржати 27. јануара. Економисти очекују да се неће презентовати нове економске прогнозе, те да неће бити измјена у смјерницама монетарне политике или у суми програма квантитативних олакшица.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	МВА број апликација за хипотекарне кредите 15. јан	-	-1,9%	16,7%
2.	Индекс започетих кућа (М/М) ДЕЦ	0,8%	5,8%	3,1%
3.	Пословни оптимизам Фед из Филаделфије ЈАН	11,8	26,5	9,1
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 16. јан	935.000	900.000	926.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 9. јан	5.300.000	5.054.000	5.181.000
6.	PMI прерађивачки сектор Р ЈАН	56,5	59,1	57,1
7.	PMI услужни сектор Р ЈАН	53,4	57,5	54,8
8.	PMI композитни индекс Р ЈАН	-	58,0	55,3
9.	Продаја постојећих кућа (М/М) ДЕЦ	-1,9%	0,7%	-2,2%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,2082 на ниво од 1,21710.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Члан Парламента Yāhawī, који је уједно задужен и за питање вакцинације у Великој Британији, је изјавио да би постепено ублажавање рестрикција могло почети у првој или другој седмици марта, те истакао да је потребно двије до три седмице након средине фебруара како би се вакцинисале најрањивије групе и постигао ефекат. Министар здравља Намсоок је истакао да Велика Британија тренутно вакцинише два пута више грађана дневно у односу на остале земље Европе.

Више од 20 камиона за превоз робе и терета је паркирано у близини Парламента Велике Британије и резиденције премијера Johnsona са циљем протеста против бирократије која је уведена у пост Брежит периоду, а која ограничава извоз у ЕУ. Министар за бизнис, енергију и индустријску стратегију Kwarteng је потврдио да ће његово министарство ревидирати на који начин би се ЕУ заштита права из области рада могла примјенити након Брежита, истовремено инсистирајући да она неће бити ублажена. Потврдио је да ће Влада почети са пост Брежит ревидирањем Закона о раду, али да то у сваком случају неће водити редукцији права по основу рада.

Премијер Johnson планира да буде домаћин самита проширене групе Г7 у јуну. Johnson је позвао Јужну Кореју, Индију и Аустралију као госте на састанак у овој години, с обзиром на то да покушава да успостави такозвану коалицију Д10 како би се супротставио Кини и осталим ауторитативним државама. Johnson намјерава заговарати глобалне акције и демократске вриједности, те представити Велику Британију као снажну након напуштања ЕУ.

ВоЕ жели да зна како ће финансијски систем издржати рецесију са дуплим дном која се може десити под утицајима Ковид19. БоЕ ће у стрес тестовима за 2021. годину испитати ефекте могуће контракције од 37% у периоду између 2020. до 2022. године. Такође, испитаће се утицај смањених путовања, глобалног протекционизма, могућности да се у будућности више ради од куће, те појачане online куповине.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ЈАН	-	3,3%	6,6%
2.	Инфлација (Г/Г) ДЕЦ	0,5%	0,6%	0,3%
3.	PPI улазне цијене производње (Г/Г) ДЕЦ	0,5%	0,2%	-0,3%
4.	PPI излазне цијене производње (Г/Г) ДЕЦ	-0,6%	-0,4%	-0,6%
5.	GfK повјерење потрошача ЈАН	-30	-28	-26
6.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) ДЕЦ	31,4	33,4	25,4
7.	Малопродаја (Г/Г) ДЕЦ	4,0%	2,9%	2,1%
8.	PMI прерађивачки сектор Р ЈАН	53,6	52,9	57,5
9.	PMI услужни сектор Р ЈАН	45,0	38,8	49,4
10.	PMI композитни индекс Р ЈАН	45,5	40,6	50,4

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,88899 на ниво од 0,88982, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3590 на ниво од 1,3686.

ЈАПАН

Током протекле седмице је објављено да ће ВоЈ дискутовати о начинима смањења контраверзног програма масивног откупа ETF-ова, без подстицања тржишних шпекулација да се у потпуности повуче ултраекспанзивна монетарна политика. Програм ће бити ревидиран у марту, углавном због забринутости креатора монетарне политике да се претјерано повећава вриједност ETF-ова у билансима ВоЈ који износи око 35 билиона JPY, а чини око 80% тржишта ETF-а у Јапану. Аналитичари су сматрали да би економија Јапана могла бити у застоју због ограничења изазваних пандемијом, те би ВоЈ могла трагати за ефективнијим начинима у поступцима достизања инфлације од 2%, након што је ширење пандемије утицало на то да ВоЈ дуже задржи постојеће стимулативне мјере. Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЈ на којој није дошло до промјене у монетарној политици која се тренутно имплементира. Истовремено, ВоЈ је смањила прогнозе економског раста за фискалну годину која завршава у марту на -5,6% са ранијих -5,5%, те саопштила да очекује екстремно висок ниво неизвјесности око утицаја Ковид19 на економију, али је, ипак, додала да би економија вјероватно требало да прати тренд побољшања, па тако очекује снажнији економски раст у фискалној 2021. години. Сада се очекује раст БДП-а од 3,9% у поређењу са ранијим прогнозама од 3,6%. Уколико ВоЈ дозволи да приноси на десетогодишње обвезнице флукутирају у ширем распону од садашњих 20 базних поена, испод и изнад нуле, дугорочне обвезнице би биле изложене ризику, уколико ВоЈ одлучи да смањи програм квантитативних олакшица.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња(Г/Г) F НОВ	-	-3,9%	-3,4%
2.	Искориштеност капацитета(М/М) НОВ	-	-2,9%	6,0%
3.	Продаја у продавница(Г/Г) ДЕЦ	-	-4,0%	-2,2%
4.	Трговински биланс (у млрд JPY) ДЕЦ	930,5	751,0	366,1
5.	Извоз (Г/Г) ДЕЦ	2,4%	2,0%	-4,2%
6.	Увоз(Г/Г) ДЕЦ	-13,9%	-11,6%	-11,1%
7.	Поруцбине машинских алата(Г/Г) F ДЕЦ	-	9,9%	8,7%
8.	Инфлација (Г/Г) ДЕЦ	-1,3%	-1,2%	-0,9%
9.	PMI прерађивачки сектор Р ЈАН	-	49,7	50,0
10.	PMI услужни сектор Р ЈАН	-	45,7	47,7
11.	PMI композитни индекс Р ЈАН	-	46,7	48,5

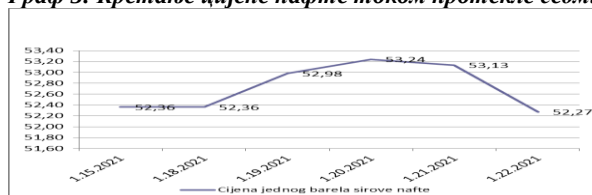
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 125,56 на ниво од 126,33. JPY је благо апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 103,85, на ниво од 103,78.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе цијена једног барела сирове нафте је износила 52,36 USD (43,34 EUR). Финансијско тржиште нафте у САД је у понедјељак било затворено због празника, те је први радни дан био уторак. Наредног дана цијена нафте је имала тенденцију раста на берзама у САД уочи инаугурације предсједника Bidena, као и под утицајем оптимизма о питању додатних олакшица које би евентуално могле повећати економски раст. Инвеститори су, такође, процијењивали вијести о очекиваном смањењу тражње нафте, које је објавила IEA, а која очекује да би се тражња могла смањити за 600.000 барела дневно у текућем кварталу. Ипак, аналитичари сматрају да ће смањење обима понуде од стране ОПЕКС+ помоћи да се залихе нафте смање за 100 милиона барела, одржавајући тржиште на путу снажног опоравка у другој половини године. Средином седмице цијена нафте је наставила да биљежи раст који је подржан очекивањима да би нова администрација у САД могла да одобри масивне стимулансе који би могли да повећају потражњу, као и смањеним нивоима производње нафте од стране ОПЕКС-а, те очекивањима пада залиха овог енергента у САД. Ипак, већ наредног дана дошло је до благог смањења цијене овог енергента након што је објављена информација да су залихе нафте у САД у прошлој седмици неочекивано повећане за 2,6 милиона барела, док је било очекивано да би исте могле да буду смањене за 1,2 милиона барела. Крајем седмице цијена нафте је наставила да биљежи пад под утицајем забринутости да ће нове рестрикције због пандемије смањити тражњу за нафтом од стране највећих увозника.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 55,27 USD (42,95 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 0,17%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.828,45 USD (1.513,37 EUR). Током протекле седмице цијена злата је углавном имала тенденцију раста. Почетак седмице обиљежен је прилично волатилним кретањем, јер је на крају азијског трговања цијена злата смањена на око 1.804 USD за једну fine унцу да би се током дана повећала и преко 1.841 USD по унци. Инвеститори процијењују изгледе за USD и временски период увођења стимулативних мјера у САД, те су стога почетком седмице били у ишчекивању излагања Yellen, која је номинована за позицију министра финансија САД. Цијена злата је током трговања у сриједу биљежила раст под утицајем инаугурације новог предсједника САД Bidena, те након номинације Yellen на позицију министра финансија, што је заједно појачало очекивања увођења новог стимулативног пакета у САД. Наредног дана цијена овог племенитог метала није биљежила значајне промјене, јер су инвеститори процијењивали да ли би могло доћи до слабљења USD након што нова администрација у САД уведе легислативе за подршку економији, односно усвоји додатне мјере.

Цијена злата је у петак имала тенденцију пада с обзиром на то да су инвеститори у ишчекивању резултата састанка FOMC-а који се одржава 27. јануара, те не подузимају значајније акције. На цијену злата и даље значајан утицај имају очекивања коначног исхода фискалног плана у САД. Поједини инвеститори сматрају да би цијена могла бити смањена у кратком року под утицајем усвајања стимуланса од стране нове администрације.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата износила је 1.855,61 USD (1.524,62 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,17%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

